

Masterkatalog IAKH 2018

Fascisme, høyre-radikalisme og høyreekstremisme. Trusler mot det liberaldemokratiske systemet i Europa før og etter 1945.

Førsteamanuensis Elisabetta Cassina Wolff, tlf. 22 85 82 51, e-post: e.c.wolff@iakh.uio.no

På hvilken måte overlevde fascismen i Vest-Europa etter det militære nederlaget i 1945? Overlevde den som ideologi hos isolerte (høyre)radikale og antidemokratiske grupperinger utenfor det politiske systemet? Eller ble nyfascistiske partier opprettet med det mål å operere innenfor det liberaldemokratiske politiske systemet? I så fall, hvordan reagerte de demokratiske institusjoner og deres representanter? Et interessant spørsmål gjelder integrering og assimilering av *outsiders*. Favoriserer møtet med demokratiet, og dets åpenhet, en intern reformprosess og en revisjon av f.eks. rasistiske og antidemokratiske standpunkter hos nyfascistiske partier, eller fører det kun til en overfladisk forvandling? Flytter radikale standpunkter til (høyre)ekstreme og utenomparlamentariske grupperinger? Øker graden av ideologisk radikaliserings med følelsen av eksklusjon og marginalisering? Er det siste en årsak til at antidemokratiske og radikale posisjoner *i teorien* blir til voldelige aksjoner *i praksis*?

Hovedtemaet kan bli analysert fra ulike perspektiver:

- ✓ Teori og metode: analyse av begrepene fascisme, høyre-radikalisme, høyreekstremisme og høyrepopulisme
- ✓ endringer i fascismens natur etter 1945; fra antisemittisme og korporatisme til innvandrerfiendtlighet
- ✓ politisk praksis: systemfiendtlige partier og utenomparlamentariske grupperinger
- ✓ konkret angrep mot det liberaldemokratiske systemet: terrorisme på 1970-tallet og vold som kampmiddel
- ✓ de intellektuelles debatt: «Det nye høyre» i Frankrike og Italia
- ✓ reaksjon fra demokratiske institusjoner: politiske vedtak som har hindret, redusert eller bekjempet høyreekstremisme
- ✓ interaksjon med demokratiske institusjoner: ulike former for politisk dialog og politisk samarbeid (votering i forbindelse med lovgivning og vedtak i nasjonale forsamlinger, og koalisjoner) mellom systemkritiske partier som sitter i parlamenter og etablerte konservative og/eller høyreorienterte partier.

Masteroppgaver om disse temaene skal være forankret i empiriske undersøkelser som tar hensyn til nasjonale kontekster. Masterstudentene bør derfor beherske språket til det aktuelle landet som skal studeres. Oppgavene som kan skrives, strekker seg fra 1920-tallet frem til slutten av forrige århundret. Kjennskap til mellomkrigstidens fascisme er en forutsetning for en analyse av neofascismen og høyre-radikalisme/høyreekstremisme etter 1945. Likevel vil hovedfokuset være på etterkrigstiden. Hver oppgave skal fokusere på en bestemt nasjonal kontekst og undersøkelsen skal gjelde en klart avgrenset tidsperiode.

Primære kilder for alle disse oppgaver kan være av forskjellig art: tidsskrifter og aviser på nettet eller i nasjonalbiblioteker, politiske programmer og politiske manifeste i partienes arkiver, politiske debatter i pressen, offentlige dokumenter som f.eks. referater fra parlamenter, lovgivning og vedtak i nasjonalforsamlinger (mye er nå tilgjengelig på nettet), intervjuer med relevante aktører osv.

Innenfor rammene av hovedtemaet, kan også andre forslag til oppgaver utarbeides etter avtale med veileder.

Masteroppgaver om fascisme, høyre-radikalisme og høyre-ekstremisme vil ha temaer som ligger nær temaer for fordypningsoppgaver i «Totalitære ideer og bevegelser».

Veileder:

Wolff, Elisabetta Cassina

(Førsteamanuensis, tilknyttet 30% Senter for Ekstremismeforskning)

Europeisk moderne og samtidshistorie

- Fascisme både som nasjonalt og overnasjonalt fenomen ("general fascism")
- Høyre-radikale/ekstreme bevegelser, partier og tankeretninger i Europa fra 1920-tallet til i dag
- Europeisk politisk idéhistorie
- Italias historie og politikk